YIL : 2 — SAYI : 81
13 Ocak 1950 Cuma
—o:o—
İdarehane: Ankara cad. No. 33 İstanbul
—o:o—
Telefon : 25088
FİYATI 10 Kr.

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

Millî Türk Talebe Birliği pazar günü Eminönü Halkevinde «Kıbrıs Meselesi» mevzuunda bir toplantı tertip etmiştir. Toplantıya herkes gelebilir.

İş Mahkemeleri Kanunu Mecliste

Tasarıyı inceliyen Talî Komisyon Mahkeme Heyeti arasında bir işçi ve bir işverinin bulunmasını kabul etti

Tasarı Yakında Meclis Gündemine Alınacak

Bundan bir müddet evvel hazırlanarak Büyük Millet Meclisi komisyonlarında tetkik edilmekte bulunan (İş mahkemeleri kanun tasarısı) Adalet komisyonundan Meclis hey'etine sevkedilmiştir.

Adalet komisyonunda tasarının incelenmesi sırasında iş mahkemelerinde bir hâkimden başka bir işçi ve bir de işverenin bulunması uzun münakaşalara yol açmış tasarının bu esasına itiraz edenler, bir ihtilâfın hallinde hiçbir hukukî malûmatı olmıyan işçi ve işverenin müspet bir rol oynıyamıyacağını iddia etmişlerdir.

Bu hususun tetkiki için tasarı tali bir komisyona havale edilmiştir. Tali komisyon devamlı çalışmaları sonunda tasarıyı aynen kabul etmiştir.

İş mahkemeleri kanunu tasarısı bugünlerde Büyük Millet Meclisinde görüşülecek ve çok muhtemel olarak diğer sosyal kanunlar gibi kısa bir müzakereden sonra kanunlaşacaktır.

—o:o—

iş ve işçi Bulma Kurumu Danışma Kurulu

—o:o—

İsmail İnan çalışmalarını Birlık Yönetim Kuruluna bildirdi.

Ankarada toplanan İş ve İşçi Bulma Kurumu Danışma Kurulu toplantısına Sendikalar Birliğini [illegible] İsmail İnan çalışmaları bir raporla Yönetim Kuruluna bildirilmiştir. Raporu aynen neşrediyoruz:

«İş ve İşçi Bulma Kurumu Danışma Kuruluna katılmak üzere Birliğimizden ıstenen delegeyi seçmekte sayın yönetim kurulunuzun bana karşı göstermiş olduğu güven ve itimadına teşekkür ederim.

Gerek Birliğimiz ve gerekse İstanbul İşçisi adına üzerime almış olduğum vazifeyi bana telkin ettiğiniz cesaretle dilimin döndüğü ve aklımın erdiği kadar müdafaa etmiye bütün varlığımla çalıştım.

Kıymetli vaktinizi fazla almamak üzere kısa ve öz olarak çalışmalarımıza ait bazı malûmat vermeği faydalı görüyorum; Malûm olduğu üzere 949 yılı Danışma Kurulu ilk toplantısını 26 Aralık Pazartesi günü saat 14 de yapmıştır. Gündem sırasını takip eden toplantı yoklama ve kâtiplerin seçiminden sonra Umum Müdür tarafından Kurumun bir senelik çalışma raporu okundu ve tenkidlere geçildi. Benden evvel söz alan üç delege arkadaşın Kurumun faaliyetini bazı yönlerden tenkid ederken buna mukabil Kuruma tahsis edilen bütçe ve bu kanunî imkânlarla daha fazla bir şeyin yapılamıyacağını bahis ettiler.

Sırası gelen sözüme şöylece başladım:

Münakaşası yapılmakta olan çalışma raporu hakkında benden evvel söz alan delege arkadaşlarım Kurumun iyi çalışamadığını bunun kanunî ve maddî imkansızlıklardan ileri geldiğini beyan etmiş bulunuyorlar Halbuki ben buna iştirak edemiyeceğim.

İş ve İşçi Bulma Kurumu bu günkü kanunî ve maddî imkânlarına mukabil faaliyet gösterememiştir. Çünkü Kurumun esas vazifeleri İş Kanunun 63. maddesinden 70. maddesine kadar zikredildiğine göre raporda buna benzer bir faaliyete rastlanmamış ve raporun muhtevası tamamen temenniler üzerinde durmuştur. Bu vaziyetin izahı şu misâlle kaimdir: "Mezkûr raporda bahis edilen (46626) işçi müracaat etmiş ve 22077 sine iş temin edilmştir. Bu rakkam tamamen hakikatten uzaktır. İşçilerin yüzde doksanı kendi kendilerine iş bulmuşlar ve İş ve İşçi Bulma Kurumu bazı müessese lerle temin ettiği rabıta sayesinde bulunduğu iddia edilen işçilerin sayısı elde edlmiş ve böylece işçinin hüviyetine de kurum tarafından bu şekilde işlenmiştir. Tabiatı ile delegesi bulunduğum İstanbulun vaziyeti hakkında konuşurken Kuruma iş istemek üzere müracaat eden tesviyeci bir arkadaşa bize marangoz lâzımdır denildi. Bu işçi arkadaş gittikten sonra ikinci müracaat eden bir marangoz işçiye de bize tesviyeci lâzımdır söylenmiş ve böylece şçiler baştan savılmıştır. Vaziyetine şahit olduğumuz bu iki arkadaşın karşılaştığı hareketler dışında şahit olmadığımız kimbilir neler olmuştur. Kurumun iyi çalışamadığını kakanunî yetkisinin kifayetsiz olduğuna atfetmesi tamamen yanlıştır. Çünkü vazifelerini ihtiva eden 20 - 25 maddelik kanunun 4/3 ü henüz işlenmemiş ham madde halindedir. Kullanılmıyan kanunu çıkarmakta helbetteki mâna yoktur. Bunun açık bir misâli Çalışma Bakanlığı teşkilâtı ile İşçi Sigortaları Kurumunun görevli bulundukları yüzlerce maddelik kanunları varken bugün bunlar arasında bir kifayetsizliğin haklı olarak zuhur ettiğini ve

(Devamı Sahife 2 de)

Ankara otobüs idaresi yeniden 70 işçiye yol verdi.

Ankara (Hürbilek) — Ankara Belediyesi Otobüs idaresi geçenlerde cıkardığı 70 işçiye ilâve olarak 31. Aralık. 949 günü 70 işçiye daha yol vermiştir. İdare bu işi yaparken hiç bir kanunî dayanağı olmadığı halde sırf hareketini mazur gösterebilmek için kendi teşkilâtında yapılan değişikliği bu işe sebep olarak göstermiştir. İdarenin bu hareketinin yersiz olduğuna diğer bir delil de çıkarılan işçilerin yerine yenilerinin alınmasıdır.

Vaziyetin ciddiliğini bilen Motörlü Taşıt sendkası 1. Ocak. Pazar günü bir toplantı yaparak işçilerin bu hâdise karşısında takınacakları tavır müzakere edilmiştir.

İlk söz alan Başkan Şerif Kayral:

— Muhterem Arkadaşlar!

Herkes dün akşamdan kalan neş'eli hava içinde yaşarken, biz işimizden ve istirahatimizden olarak bir işverenin kanunsuz yolda yürüdüğünü belirtmek ve haklarımızı aramak için sendikamız çatısı içinde toplanmış bulunuyoruz.

Bir milletin, bir memleketin, bir cemiyetin inkişafı kalkınması o cemiyet içinde yaşıyan sınıfların umumî haklara sahip olması ile kabildir. Diye söze başladı.

Müteakiben hâdiseyi olduğu gibi anlatan, Şerif Kayral bu kadar işçiye yol vermenin iş kanunun 74 üncü maddesine göre doğrudan doğruya Lokavt sayılacağını söyliyerek sendikanın bu durumu karşısında tutacağı ilk yolun C. Savcılığı ve Çalışma Bakanlığına müracaat etmek olacağını söylemiştir.

Şayet arkadaşlar, bütün müracaat larımız semeresiz kaldığı takdirde yapacağımız tek şey idareye kendi silâhiyle mukabele etmek olacaktır.

Şerif Kayraldan sonra söz alan işçiler kendi vaziyetlerini anlatmışlardır.

Konuşanlardan ekserisi:

— Arkadaşlr biliyorsunuz, 5 çocuğum var. Karımla ben ederiz 7 kişi. Dün idare bana bir kâğıt yoluyor. Bugün isten çıkarılıyorum. Ben yarın hangi... Sicilimin bozuk olmaması lâzım. Bugüne kadar bir ihtar bile almamışım, demektedir.

Feci vaziyetini anlatan bir işçi de:

— 9 nüfusum var. 5 i çocuk. En büyüğü 11 yaşında. Onlara daha haber vermedim. Şimdi evde ekmek bekliyorlar. Ben bugün bu ekmeği alacağım. Amma yarın? Yarın yeni iş bulamazsam açım arkadaşlar dedi.

Toplantı başkanın yukarıda bahsettiğim mercilere baş vurma teklifi kabul edilerek son verildi.

iş ve işçi Bulma Kurumu Danışma Kurulu ve F. Uluğbay'ın demeci

—o:o—

Kurumun Genel Müdürü toplantıda çok faydalı neticeler elde edildiğini söyliyor

Ankara (Hürbilek) — İş ve İşçi Bulma Kurumu Danışma kurulu 949 yılı toplantısını 26. Aralık'da akdederek üç gün devam etmiştir. Kurul'un ilk toplantılarını geçen hafta bildirmiştim. İlk genel kurul toplantısını yaptıktan sonra bütçe ve plâsman komisyonları halinde çalışmalara geçilmiştir. Komisyon çalışmaları, bilhassa 3457 sayılı «Sınaî müesseselerde ve maden ocaklarında meslekî kurslar açılmasına dair kanun» tadil eden tasarı üzerindeki çalışmaları çok faydalı olmuştur.

İlk toplantıda 949 yılı plâsman (İşe yerleştirme) faaliyetleri bir çok hatipler tarafından şiddetle tenkid edilmişse de gerek komisyon çalışmalarında gerekse son genel kurulda bütün hatipler kurumun bu yoldaki faaliyetini övmüşlerdir.

Danışma kurulu çalışmaları nı Çalışma Bakanlığı müsteşarıB. Fuat Erciyasın ve Kurum Genel Müdürü B. Faris Uluğbay'ın kuruma teşekkürlerini bildiren hitabesiyle sona ermiştir.

Danışma Kurulu faaliyetleri hakkında düşüncelerini sorduğum B. Faris Uluğbay bana dedi ki:

— Üç gün devam eden danışma kurulu faaliyeti sona erdi. Bu vesile ile öğrenmiş bulunuyoruz ki kurumumuzun faaliyetleri üyelerimiz tarafından tasvip ve tasdik edilmektedir. Takip ettigimiz yolun en iyi yol olduğuna bizim gibi onların da inanmaları bizi memnun etti. Kendilerine son günde söylemiş olduğum gibi kurulda açıkladıkları mütalaaları, bizim müteakip senelerdeki faaliyetlerimiz için direktif olacaktır.

Muamele Vergisi Meselesi

—o—

Bu hususta İşçi Sendikaları Birliğindebir toplantı yapılacak

Şehrimiz işverenlerinden bazıları mevcut Muamele Vergisinin adil olmadığını ileri sürerek, bu vergi sisteminde bazı tadiller teklif etmektedirler. İşverenlerin iddiasına göre son zamanlarda işçileri telâşa düşüren tensikatlarda bu sebepten ileri gelmektedir.

Sanayi Birliği, işveren ve ışçi temsilcilerinin dahil oldukları müşterek komisyonun bu meseleyi incelemesini istemiş ve İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Sanayi Birliği Başkanı Hilmi Naili Borla tarafından dâvet edilmiştir. Yapılan toplantıda işverenler görüşlerini açıklamışlar ve İşçi Sendikaları Birliğinin de kendilerini desteklemesini istemişlerdir.

Sendikalar Birliği temsilcileri bu meseleyi yönetim kuru'unda görüştükten sonra kararı bildireceklerini ifade etmişlerdir.

Cumartesi günü mesele İşçi Sendikaları Birliği yönetim kurulunda görüşülmüş Sanayi Birliği mensuplarıyla beraber küçük sanayicilerin de dahil olacakları bir toplantı yapılacak [mün]kaşasından sonra birliğin bir neticeye varmasına karar vermişlerdir.

—o—

YENİ BİR SENDİKA DAHA KURULDU

Şehrimizde (Tekel İstanbul Çay ve Malzeme İşçileri Sendikası) adıyle yeni bir sendika daha kurulmuş ve faaliyete geçmiştir. Kurucuları kendi aralarında toplanarak muvakkat yönetim kurulunu seçmişlerdir. Bu seçim sonunda yönetim kurulu başkanlığına Ömer Taşkan, başkan vekilliğine Yaşar Yıldız, sekreterliğe Nazif Uygun. muhasipliğe Zeki Esener ve üyeliklere de Şerife Eşcan ile İbrahim Argüder getirilmişlerdir. Yeni sendikaya ve yönetim kuruluna başarılar temenni ederiz.

İŞÇİ ARKADAŞLARIN NAZARI DİKKATİNE:
İş Mahkemeleri Kanunu Meclisten çıkmak üzeredir. Bu kanun üzerinde Birliğimizin görüşlerini de belirten ve tasarıyı tefsir ederek açıklayan, Birliğimiz Hukuk Müşaviri Avukat Safa Ş. Erkün tarafından yazılan (İş Mahkemeleri Kurulurken Bazı Düşünceler) adlı eser 50 kuruş fiyatla Cihan Kitabevinde satışa çıkarılmıstır. İşçi arkadaşlar ve Sendikalar idarehanemizden de tedarik edebilirler. Taşra için posta ücreti aranmaz.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Danışma Kurulu

(Baş tarafı 1 incide)

mühim bir kısım maddelerin tadil edilmekte olduğunu görüyoruz. Şu halde anlaşılıyor ki, İş ve İşçi Bulma Kurumu da elindeki kanunu işlemiş olsa idi bugünkü aksaklıkların tamamen ortadan kalkmış olacağı gibi eksik görülen kısımları da gayet tabiî elde etmiş olacaktı.

Aynı zamanda işçiyi çok yakından alâkadar eden ve işçi ile çok yakından ilgilenmesi icap eden kurum kanunda da gösterildiği gibi iş bulma işini tam mânası ile yürütebilmesi için Sendikalar ve meslekî teşekküllerle iş birliği teminne tevessül etmesi iktiza ederdi. Böyle bir şey görmüş değiliz Yalnız raporda bahsi geçen yüzlerce, binlerce aracıların, kâhyaların ve buna benzer simsarların hüviyetlendirildiğini ve vazifelendirildiğini görüyoruz. Esasen iş ve işçi bulma kurumunun hikmeti - vücudu işçiyi alabildiğine istismar eden simsarlara hüviyet vermek değil onları ortadan kaldırmak olduğu halde maalesef daha fazla kıymet verildiği görülmektedir. Kurum eğer faydalı olmak istiyorsa Çalışma Bakanlığı teşkilâtı ile İşçi Sigortaları Kurumunun çalışma şekillerini ve onların sendikalarla nasıl alâkadar ve temas halinde olduklarını baksın görsün, faydalı olabilmenin sebep ve imkânlarını bu şekilde öğrensin. Son söz olarak şunu arzetmek isterim: İş ve İşçi Bulma Kurumu bu hali ile devlete ve işçiye faydalı olmaktan çok uzak. Ancak çalışması devletten almakta olduğu 5-6 yüz bin liralık zarardan ibaret kalmaktadır.

Bundan sonra diğer bazı delegeler söz alarak bazı hususlar da şiddetli tenkidlerde bulunkurumun çalışmalarını methettiler.

Bütçe ve plâsman komisyonlarının çalışmalarını müteakip genel kurulda şu kararlar alındı:

1 — Gerek işçi ve gerekse işverenin iş ve işçi ihtiyaçlarını temin için mutlaka kuruma başvurmalarını temin edecek tüzüğün Büyük Millet Meclisinden bir an evvel çıkarılması ve bu sayede işçilerin teşçileri ile her işçiye iş karnelerinin verilmesi.

2 — Kalifiye işçi yetiştirmek için iş ve işçi bulma kurumu, iş yerleri ve meslekî teşekküller tarafından zaman zaman kurslar açılması ve bu hususun bir mecburiyet haline konulması.

3 — Memleketin muhtelif yerlerindeki işçi barındırma yurtlarının çoğaltılması. Acizane mesaîmizi bildiren raporu tetkikinize arz eder üstün saygılarımı sunarım.

İşçi Sigortaları

Yazan: Behzat İLHAN

Cumhuriyetin kuruluşiyle kalkınmağa ve gelişmeğe başlıyan iş ve sanayi hayatımız, bunun zarurî bir icabı ve neticesi olarak da, memlekette bir sosyal politika meselesini meydana getirmiştir. Cağdaş medeniyet dünyası yanında, çeşitli inkilâp hamlelerini bünyesinde olgunlaştıran millî hayatımız, ahenkli, adaletli ve istikrarlı bir nizam altında devamlı bir şekilde genişler ve ilerlerken; sosyal güven ve dayanışmanın esaslı hukuk müeyyideleriyle düzenlenerek gerçekleştirlmesi, lüzumlu görülmüştür. Millî bir dâva halinde önemle ve ilgiyle ele alınmış olan bu konu, Türk işçisinin medenî yaşama imkânlarına kavusması, refahlı bir hayat seviyesine ulaşması ve kendisiyle ailesinn yarınları için emniyet altında her türlü düşünce ve kaygılardan uzaklaşması, ülküsünü ve amacını gütmektedir.

İş ve çalışma alanındaki faaliyetlerin, sosyal adalet ve emniyet esasları içinde ayarlanıp nizamlanması, Devletçi görüşümüz ve Demokratik gelişmemizle de yakından alâkalıdır. Modern iş hukukunun ana prensipleri olan sosyal adalet, herkesin çalışma hayatında gayret, liyâkat ve ehliyeti nisbetinde kazanma, geçinme ve yaşama imkânlarına sahıp olmasını ister. Sosyal emniyet ise, çalışana bu imkân ve şansların dan bir şey kaybettirmeksizin, iş hayatında uğruyabileceği zarar ve tehlikelere karsı korunma ve bunun için de yardım ve dayanışma lüzumunu tavsiye eder. Bu iki ana prensip çerçevesinde, Türk isçisinin eşit haklar ve menfaatler içinde yüksel kavuşması, hal ve istikbalinin emin ve sağlam esaslar altında gelişmesi, Cumhuriyet idaresinde daima dikkat ve ihtimamla gözetilmiştir. Bu alandaki işler imkânların sınırı içinde zamanla programlaştırılmış ve İş kanunun «Sosyal Yardımlar» a ait bölümünün kabul ve tesbit ettiği hükümler dahilinde, sosyal emniyetin esasını teşkil eden sosyal sigortalar, 1946 yılındanberi sırasiyle birer birer ele alınmağa ve kurulmağa başlanmıştır.

Çalışan yurttaşlarımızın saadet, huzur ve emniyetle yaşamaları için, gereken icap ve şartları sağlıyan sosyal himaye ve teminat tedbirleri sistemi halinde ve adetâ yekdiğerini tamamlar mahiyette cıkarılmakta olan iş kazaları ve meslek hastalıklariyle Analık sigortası Kanunu; bugün memleketimizin Çalışma Kodu içersinde önemli ve değerli bir yer işgal etmektedir. Bu kanunlar uyarınca, sigortalı işçilere yapılan ve yapılacak olan hizmet, ilgi ve yardımlar; Devletçe işçilere sağlananhak, menfaat ve kolaylıkların da başında gelmektedir.

Milletimizin sosyal dayanışma ve yardımlaşma iradesini temsil etmesi bakımından müspet, yararlı ve gerçek bir varlık halinde; mahiyet ve vasıfları belirtilen sigorta kanunlarını uygulamakla ödevli ve sorumlu olan «İşçi Sigortaları Kurumu» çalışma hayatına atıldığı 1946 yılından beri devamlı bir gelişme ve genişleme yolundadır. Engin bir vazife duygusu içinde, bünyesinin icabettirdiği iş ve hizmet ideallerine uymak için; Türk işçisinin rahat ve refahı uğrunda her türlü emek, gayret ve çalışmalarını harcamaktan geri durmıyan bu hayırlı müessese, sene başında dördüncü faaliyet yılını tamamlamış bulunuyor. Şüphesiz Devletin olduğu kadar şveren vatandaşlarımızın, İşçi Sigortalarına karşı besledikleri iyi niyet, müspet anlayış ve asil duygular; onun feyizli bir hayatiyet içinde aydın ve başarılı bir hüviyetle yükselişinde, fazlasiyle âmil olmuştur.

Kurumun dört yıllık çalışmaları hakkında, elmize geçen müsbet bilgi ve rakamlara dayanan faaliyet tabiosu, düşünce ve temayüllerimize hak verdirecek bir durum ve yeterliktedir. Şimdiye kadar İşçi Sigortalarının hizmet alanı içinde yer almış bulunan İş kazası, Meslek hastalığı ve Analık hali dolayısiyle, 4772 sayılı Kanunla tanınan haklardan faydalanmakta olan sigortalı işçi ... mütemadiyen çoğalmış ve böylece yapılan iş ve yardımların portesi, seneden sene ve genişlemiştir. Rasyonel çalışmayı esas tutan ve yabancı memleketlerdeki sosyal sigortaların tecrübe, usûl ve uygulanış şekillerinden faydalanmayı ihmal etmediği görülen kurum; mevzuu içinde işçinin hayat ve sağlığını garanti altına almağı hedef edinen bu sigorta kollarını, onun hayrına ve yararına olarak tatbik eylemek karar ve azminden kuvvet almıştır.

Geçen 1949 senesi zarfında bahsettiğimiz sigortalar, memleket içinde takriben yedi binden fazla işyerinde uygulanırken; bunlardan faydalanmış olan sigortalı işçiler toplamı ise, tahmini olarak üç yüz bini aşmaktadır. Dört yılın istatistiği birbirleriyle kiyaslanacak olursa Kuruma intikal eden sigorta vakalarında, Meslek hastalıkları müstesna, büyük bir artış vardır ve bu artışla uygun ve muvazi olarak, sigortalılara yapılan yardımlarla verilen ödeneklerin, geniş mikyasta fazlalaşmış olduğu görülür. Bugün Kaza ve Meslek hastalıkları vesilesiyle ödenen sigorta giderlerinin tutarı iki buçuk milyona varmakta, Analık hali sebebiyle doğumdan mütevellit ihtiyaçlara karşı yapılan masrafların tutarı ise, iki buçuk milyonu aşmaktadır. Yıl sonu kesin hesapları alınarak askıda ve matematik karşılıklar da ilâve olunursa, bu sayıların daha yükseleceği tabiîdir. İş kazası ve Meslek hastalığı vakalarının mühim bir kısmı, yapılan ihtimamlı bakım ve tedaviler sayesinde şifa ile sonuçlanmaktadır. Analık sigortasından faydalananların çoğu, maktuan on lra gebelik, Elli lira doğum ve atmış lira emzirme ödeneklerini zamanında almaktadırlar. İş gücü ile hayatını ve maişetini kazanan fedakâr Türk anasının, Cemiyete hediye ettiği çocuk yüzünden gördüğü bu alâka ve yardımlar, çok isabetli ve faydalı olmuştur.

Yine görüyoruz ki, İşçi Sigortalarının son yıllardak çalışmalarında dikkat ve ilgiyi çeken taraf, değerli bir iş hekimi olan Kurum Genel Müdürünün, Sağlık hizmetleri yönünden yaptığı verimli işler ve teşebbüslerde toplanmaktadır. İşçinin bir külfete katlanmadan, kolay ve zahmetsizce doktor ve hastahane bulması imkân ve çareleri araştırılırken: basarılması istenen hamlenin mihveri, calısanların kaza ve hastalıklara karşı devamlı surette gözetilip korunmaları ve tutulanlarının, lâyıkiyle bakılıp tedavi edilmeleri maksadı üzerine yönetilmiştir. Hazırlanan sağlık tesisleri proğramı gereğince, evvelâ İstanbuldan başlamak, Ankara ve İzmrden devam olunmak suretiyle işçi kesafeti olan illerimizde işçi hastahaneleri, dispanserler ve diğer lüzumlu sağlık teşkillerinin kurulması işlerine, mevcut imkânlar nisbetinde calışılacaktır. Programın başında yer alan Kurumun ilk hastahanesi, en kalabalık bir işçi bölgesini teşkil eden ve en fazla zaruret ve ihtiyaç duyulan İstanbulda açılmış olduğu gibi; hastahaneye gene İstanbulun çeşitli yerlerinde ve bundan ayrı olarak diğer illerde dispanserler açılmıştır. Bundan başka, Kurum Sağlık servisinin hekim kadrosu ihtiyaca göre takviye edilmiş, İstanbul ve muhtelif bölgelerdeki hastahane, hekim ve eczaneler le anlaşmalar yapılmıştır.

Birbiri ardından sıralıyarak, İşçi hayatı ve İşçi sağlığı üzerindeki fayda ve tesirlerini değerlendrmeğe çalıştığımız bu işler ve hizmetler topluluğunu; vazife imaniyle irkilmeyen omuzlarında şerefle taşımakta ve yükseltmekte olan İşçi Sigortaları Kurumuna, beşinci faaliyet yılına girdiği 1950 senesinin, daha müspet ve fetizli muvaffakiyet imkânları sağlamasını dileriz.

Behzat İLHAN

İŞ ve İŞÇİ BULMA KURUMU KANUNU DEĞİŞİYOR

Ankara (Hürbilek) — 946 yılında yayınlanan 4837 sayılı İş ve İşçi Bulma Kurumu kuruluş ve görevleri hakkındaki kanun'u tadil eden tasarı hazırlanmış ve B.M.M. ne verilmişti. Haber aldığıma göre tasarı bugünlerde komisyonlardan geçecektir.

Halen İç İşleri komisyonunda görüşülmüş olan tasarı tekrar Çalışma komisyonuna gidecektir.

Tasarının Ocak ayı içinde B.M.M. gündemine alınarak kanunlaşacağı muhakkaktır.

———o———

MAKİNE ve TEKNİK İŞÇİLERİNİN KONGRESİ

İstanbul Makine ve Teknik İşçileri Sendikasının yıllık kongresi Cibali Tekel Tütün fabrikası lokalinde yapılmıştır. Bu kongrede yapılan seçim sonunda yönetim kurulu Başkanlığına Nuri Pekesen, ikinci başkanlığa Yaşar Orcan sekreterliğe Muhsin Ertul, sorumlu saymanlığa Ziya Büyükevren, veznedarlığa Hasan Karabardak ve üyeliklere de Naci Kurt ve Hadi Koray seçilmişlerdir.

Yeni Yönetim Kuruluna başarılar dileriz.

———o———

SOYADI TASHİHİ

Evvelce Çokuğraş olan soyadımın İstanbul Asliye Onbirinci Hukuk Yargıçlığının 9. 11. 1949 tarihli ve 949/758 sayılı kararı ile Bekdik olarak değiştirdiğimi ilân ederim.

1333 doğumlu
Muammer BEKDİK

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE

Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

Yazı işlerini fiilen idare eden
Sabahattin Selek

———o:o———

Basıldığı yer
ALİŞAN DOBRA MATBAASI
Telefon : 25489

Sivastopol Fedaileri

Niyazi Ahmet BANOĞLU

Genç Hasan, bir casus olarak doğru Sivastopol tabyasına gidecekti. Bu çok tehlikeli bir işti, fakat onun tehlikeden korktuğu yoktu, bu vazife onu sevindirmişti bile..

General Pelisiye, Genç Hasanı çağırdı. Yanında tercüman vardı.

Pelisiye sordu:

— Yapacağın işi iyi biliyor musun?.

— Oraya gittiğim zaman ne ile karşılaşacağımı bilmiyorum ki işimi bileyim.

— Öyle ise beni iyi dinle. Orada kahramanlık yok..

— Merak etmeyin sizi ve Türk ordusunu utandırmıyacağım. Türk ordusundan kaçtım diye gideceğim. Bana inanırlarsa inanırlar, inanmazlarsa hapsederler. İşte o zaman vazifem başllar..

— O zaman ne yapacaksın?

— Hapisten kaçacağım. Ya ölürüm, yahut ta bir çok düşmanı öldürürüm.

— Sakın giderken yanında silâh bulundurma.

— Giderken daha kuvvetli silâh var.

— Nedir o silâh.

General Pelisiye, bu suali biraz hayretle sormuştu. Genç Hasan gülümsiyerek:

— İman silâhı, dedi.

Pelisiyenin çok hoşuna gitmişti.

— Yolun açık olsun dedi, orada yapacağın işleri Ömer Paşa sana uzun uzun anlatacak. Haydi, şimdi oraya git, seni bekliyor.

Genç Hasan Ömer Paşanın odasına gittiği vakit Serdarı Ekrem'i ayakta kendisini bekliyor buldu:

— Gel evlâdım, dedi. Hazır mısın?

— Hazırım Paşam.

— Fransız paşası ile konuştun mu?

— Konuştum Paşam.

— Beni iyi dinle Hasan, Sıvastopol tabyasındaki Rus kuvvetlerini iyice öğreneceksin.

Kuvvetleri neredедir, istikâmları nasıldır.. Biz hücum edersek ne yapabiliriz.. Yollar nasıldır.

— Merak etmeyin Paşam.

— Haydi, Allah yardımcın olsun.

*
* *

Genç Hasan, karanlık bir gece ordugâhdan ayrıldı. Tek başına gidiyordu. Çok büyük işler başaracağına inanı vardı. Gülfidanı bırakmıştı. Ayrılırken Ömer Paşaya:

— Onu evvel Allah, sonra size emanet ediyorum, demiş, Ömer Paşa da:

— Merak etme, evlâdım gibi bakacağım demişti

İSVEÇ İŞÇİLERİLE 7 ay... No. 6

Konuşan: MUZAFFER DAYSAL

Yol arkadaşımız tombul teyze - Deli Petronun istediği yol - Roma, Münih arasında ilk fırtına

Roma hava alanında gördüğümüz bu korkunç manzara bize bir anda bir çok şeyleri hatırlattı...

Vatan, aile, çocuk, fabrika ve arkadaşlar... Ve bizler gibi boşlukta uçarken kül haline gelen hava yolcuları. Evet bütün bunlar Romadan hareket ettiğimiz vakit içimiz burkula burkula gözlerimizin önünden bir sinema şeridi gibi akıyordu.

Daldığımız bu korkunç düşünceden bizi pilotun; İtalyanın önemli şehirleri hakkında izahat veren Bariton sesi kurtardı. Venedik'in Su'dan caddelerinde Gandollarla dolaşan çiftlerin geçmiş aşk maceralarından arasıra bahsediyor hava meydanında görülen bu korkunç manzarayı unutturmak istiyordu. Romayı ve dolayısı ile İtalyayı kuş bakışı görmek içinde gezmek kadar hoş oluyor.

Romaya kadar uçuşumuz pek fena geçmemişti.

Şimdi İstanbul ile Stokholm arasında bu uzun uçuş hattını kat edecektik. Bu yol Roma — Münih arasındaki mesafe idi. Uçağımız Romadan hareket ettiği vakit tamamen dolmuş bir kişilik yer dahi kalmamıştı. Uçağa Romadan binen Bizim karikatürist Ramiz Gökçe'nin tombul teyzesini andıran bir bayan Şark seyyahatinden döndüğünü bahisle gezisi esnasında Şark ülkelerinde naldığı muhtelif antika eşyaları pek erken edindiği ahbaplarına gösteriyor ve her bir eşya üstünde uzun uzadıya izahat veriyordu. Uçaktaki kâbuslu hava dağılmış herkes kendi âlemine gömülmüştü. Biz de verilen Avrupa haritası üzerinde bu uzun yolda uçağın hangi ülkeler üstünden uçacağını tetkike koyulmuştuk. Haritada uçağın gidiş istikameti iki hava alanı arasındaki mesafe bir düz hatla belirtiliyordu.

Haritayı gözden geçirirken Hulûsi yüzüme bakarak gülümsedi.

— Niye güldün? Dedim.

— Bu hatları görünce (Deli Petro) yu hatırladım da......

Deli Petro çarlığı zamanında Moskova ile Lemingrad arasında bir demir yolunun inşası için bütün mühendisleri topluyarak emir verir. Aradan aylar geçtiği halde henüz yolun inşasına başlanmadığını gören (Deli Petro) ikinci bir toplantı yaparak mühendislere sorar. Mühendisler ayların çalışma mahsulü olan plânları Deli Petro'nun önüne gururlanarak serip yapılacak yolun ekonomik olarak inşası için mümkün mertebe tünel ve köprü yapmadan pek yakında yolun yapılacağını izah ederler.

Deli Petro bu izahat karşısında kızar köpürür. Netice projeleri bir yana bırakarak Moskovo — Leningrat arasındaki mesafeyi düz bir hatla birleştirerek kestiri patar.

Böylece Hulûsi i'le geniş bir tarih konuşmasına girişerek Münih'e doğru tıpkı Deli Petro'nun çizdiği bir hat üzerinden uçuyorduk. Uçsuz bucaksız bulut tabakaları arasından normal uçuşumuza devam ederken birden kopan bir fırtına bütün yolcuların huzurunu kaçırdı.

Hulûsi:

— Vasfi; bu korkunç rüzgâr benim hiç te hoşuma gitmiyor. Ne dersin Romaya döner miyiz, acaba?

— Bilmem hâdiseleri sükûnetle karşılamak lâzım.

(Devamı var)

İŞÇİ SİGORTALARI KURUMU KÜTAHYA ACENTALIĞININ FAALİYETİ

Kütahya (Özel) — Afyon ve Kütahya illerini bölge olarak çerçeveleyen İşçi Sigortaları Kurumu Kütahya Acentalığı bu iki il sınırları içindeki 3008 sayılı kanun kapsamının uygulanmakta olan iş yerlerinde 949 yılında meydana gelen 1213 iş kazası vak'ası için 25008 lira hastahane ücreti; 11071 lira pansuman, ve 21501 lira da kaza sebebile işinden kalan kazazade işçilere çalışamadığı günlerin gündeliği olarak ödemştir.

Yine 949 yılı içinde sigortalı işçilerin sigortalı olmıyan karılarına 70698 lira doğum yardımnıda bulunmuştur.

İş kazası sonunda malûl kalıp çalışamıyan işçilerle; kaza neticesi ölen işçilerin hak sahiplerine bağlanan gelirleri üç ayda muntazaman ödenmektedir.

Bu bölgede 5417 sayılı İhtiyarlık Sigortası kanununa göre 52 işyerinde çalışan 5244 işçinin tescil muameleleri sona erdirilmiş bulunmaktadır.

Ahmet Topçu'nun Cevabı

İhtiyar İşçi Arkadaşım.

Hürbilek Gazetesinin 16 Aralık 1949 tarihli sayısında çıkan ve yine aynı gazetenin 9 Aralık 1949 tarihli sayısında neşrolunan yazıma bir nevi cevap teşkil eden yazınızı okudum. Bahis konusu olan meseleye pek vakıf olmadığınız anlaşılıyor. Yahutta.. binlerce işçi arkadaşımızın şu soğuk kış günlerinde yeldir yepirdek ve peril perişan sokağa atılmalarına ve kahve köşelerinde pineklemelerine aldırmıyarak bu vesile ile işverene karşı şahsî minnet ve borcunuzu ödemek istiyorsunuz. Ben münakaşaya konu olan yazımda işçi sınıfının kurtulması için üç yoldan (Patrona baş vurma yolu, Devletin aracılığı yolu ve sınıf mücadelesi yolu) gerçek yolun sınıf mücadelesi yolu olduğunu müdafaa etmiştim. Siz ise bu fikre itiraz ederek meselenin patrona baş vurarak el etek öpmekle ve yahutta Devletin aracılığı ile hal edileceğini ileri sürüyorsunuz. Hakikat ne sizin itirazınızla, ne de benim müdafaa ettiğim fikirden vazgeçmekliğimle değişecek değildir. Bu itibarla hakikate cephe almak boşunadır. Ben yazımda; Türk işçi sınıfının diğer sınıflar karşısında kanunen müsavi haklara sahip, müstakil bir varlık halinde mücadele etmek suretile ancak haklarını elde edebileceğini müdafaa etmiştim. Siz ise bu fikre itirazla işçi sınıfını işveren ve işveren vekilleri gibi insan haklarına sahip olmağa lâyık görmiyerek işveren sınıfının vasiliği altında tutmak istiyorsunuz. Ben bu fikrimle memleketimizde demokrat Cumhuriyet bir rejimin bütün icaplarile kurularak teessüs etmesini; siz ise en sonunda memleketi tek partili vasilik idaresine götürecek yolu müdafaa etmiş oluyorsunuz. Bütün demokrat memleketlerde hâdiseler benim müdafaa ettiğim şekilde işlemekde ve inkişaf etmektedir. Şöyle ki: Bütün demokrat memleketlerin kanunlarında sınıflara karşılıklı olarak teşkilâtlanmak ve mücadele etmek hakkı tanınmıştır. Bizim cemiyetler kanunumuzda son defa bu maksatla değiştirilmiştir. Bu değişiklik neticesi olarak diğer demokrat memleketlerde olduğu gibi memleketimizde de sınıflar kanun dairesinde karşılıklı olarak mücadele edeceklerdir. Bu mücadelenin amacı Millet Meclisinde ekseriyeti elde ederek kendilerine daha çok haklar sağlamak içindir. Yazınızın bir yerinde «Ben Büyük Millet Meclisinin matbaasında otuz yıllık mürettibim, işçilerin lehine olarak Meclise gelip red olunan bir kanun bilmiyorum. İşçi için gelen kanunlar tereyağından kıl çeker gibi çıkar.» diyorsunuz. Ama dikkat buyurun ki, gelip de şu kanunlar meclise geldi tereyağından kıl çeker gibi çıkdı diyemiyorsunuz. İş kanunu Türk matbuatında ve partilerde uğradığı ağır tenkit ise artık cümlenin malûmudur. Son zamanlarda işçilerin birer eskimiş eşya gibi kollarından tutulup işlerinden atılmaları karşısında İstanbulun Bölge Müdürü İsmail Bevin mevcut kanunla bu işlerinden atılan işçilere hiç bir şey yapılamıyacağı hakkındaki beyanını zahmet edipte bilmem okudunuz mu? Bugün memleketimizde işçi lehine bir şey yapılmak isteniyorsa bu sizin yazdığınız şekilde işverenlerin işçi sınıfına karşı olan lütûfkârlıklarından değildir. İşçi sınıfının teşkilâtlanmaya başlıyarak bir kuvvet olarak ortaya çıkmaya başlamasından ötürüdür. Büyük Millet Meclisinden yüzde yüz işçi lehine kanunlar teklif edilmesi ve çıkarılması için tek çare işçi sınıfının kendi arasından çıkmış onun acıklı durumunu yakından bilen vekilleri tarafından büyük meclisde temsil edilmesi lâzımdır.

Yine yazınızın bir yerinde «Karın doğurduğu zaman sana bir tahtada ödenen 120 lira nereden geliyor? Analık sigortasının primini sen mi veriyorsun, yoksa işveren mi? diyorsun» evet arkadaşım karım doğurduğu zaman bana ödenen 120 lira benden, senden ve zahirde işverenden biraz düşünecek olursanız(bu kadar olsun düşünebilirsiniz herhalde) hakikatte yine senden, benden kesilen paralardan gelir, merak etme, analık sigortası primin menbaa aynıdır. Mal bulmuş mağribi gibi sarıldığınız İhtiyarlık Sigortası Kanununun ne derece işçi haklarını koruduğunu anlamanız için yine Hürbilek gazetesinin yazınızın çıktığı nüshasında (Elektrik ve Motörlü taşıt işçileri Sendikası) nın bu konu hakkındaki mektubun, aynı tarihli Cumhuriyet gazetesinin okuyucu mektupları sütununda bir işçi arkadaşın tenkid yazısını tavsiye ederim. Hülâsa fikirlerinizi yalnız matbuatı-

(Devamı 4 üncüde)

İhtiyarlık sigortası tatbiki

—o:o—

karnelerin dağıtımına devam ediliyor --- SigortaMüdürünün teşebbüsü

1 Nisandan itibaren tatbikine başlanılacak olan İşçi İhtiyarlık Sigortası Kanunu üzerindeki hazırlık çalışmaları ilerlemiştir. Kanunun tatbiki ile ilgili olarak bütün işçilere dağıtılan sigorta karnelerinin tevziatı işi bitmek üzeredir. Bugüne kadar binlerce işçi karnesini almıştır.

Kanunun tatbiki hazırlıklarında ve bu arada bilhassa karne tevziatında bazı fabrika idareleri çok büyük alâka göstermişler ve gayret sarfetmişlerdir.

İşçi Sigortaları Kurumu İstanbul Şubesi Müdürü Nedim Güven karne tevzi işinde Yedikule İplik Fabrikası, Santral Mensucat Fabrikası, Tekel Tütün ve Sigara fabrikası ve Defterdar Mensucat fabrikası müdürlerine birer mektup yazarak, İhtiyarlık Sigortası Kanunu hazırlıkları hususunda gösterdikleri alâkadan dolayı teşekkür etmiştir.

B. Nedim Güven'in bu mektubunda ezcümle şöyle denilmektedir:

« İhtiyarlık Sigortasının tatbikatında lüzumlu fiş, beyanname ve listelerin hazırlanmasında bu işle vazifelendirdiğimiz memurlarınızın titiz ve muntazam faaliyeti kurumumuzca şükranla karşılanmıştır.

Teşçil işçilerimizi kolaylaştıran bu yardımınızdan dolayı size ve bu işle alâkalı memurlarınıza teşekkürlerimizi sunarız.»

Mezkûr fabrika müdürlerinin bu gayretlerini biz de işçiye gösterilen sevginin tezahürü olarak görüyoruz. Bu bakımdan diğer işverenlerimize de örnek olmasını temenni ederiz.

İşçi Sigortaları Kurumu

KASIM 1949 SONU İTİBARİLE İŞÇİ SİGORTALARI KURUMUNA İNTİKAL EDEN SİGORTA VAKALARI İLE SİGORTALILARA YAPILAN YARDIMLAR

Kuruma intikal eden sigorta vakaları

İş Kazası adet	Meslek Has. adet	Analık adet	Malûliyet adet	Ölüm adet
14860	280	20044	317	203

Sigortalılara yapılan yardımlar

İş kazası ve Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortası

Kaza ve Meslek Has. Sigortası Lira Kr	Analık Sigortası Lira Kr	Sigorta avansları Lira Kr	Toplam Lira Kr
2409800,36	2722047,02	20694,36	5152541,74

Tekel İstanbul Çay ve Malzeme işçileri Sendikası

A N A   T Ü Z Ü Ğ Ü

SENDİKANIN ADI

Madde1 — Tekel İstanbul Çay ve Malzeme İşçileri Sendikası adı ile bir sendika kurulmuştur.

SENDİKANIN YERİ

Madde 2 — Sendikanın merkezi, Kabataş - Malzeme Alım Anbarlarındadır. Hariçte bir şubesi yoktur.

SENDİKANIN AMACI

Madde 3 — Sendikanın amacı: Üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak, mevcut kanunlar dairesinde iktisadî, içtimaî, medeni seviyelerinin yükselmesine çalışmak: Üyeleri arasında tesanüt ve her türlü yardımlaşmayı sağlamak ve üyelerini mahkemeler, Devlet daireleri ve özel ve tüzel kişiler nezdinde temsil etmektir.

KURUCULAR

Madde 4 — Sendikanın kurucuları şunlardır:

Zeki Esener — İşçi; Fatih Haydar caddesi No: 72 T.C.

Yaşar Yıldız — Marangoz ustabaşısı; Fatih Nişanca caddesi No: 20 T.C.

İbrahim Argüder — Atelye ustası; Beşiktaş Abbasağa Maşuklar yokuşu No: 51 T.C.

Ömer Taşkan — Kapıcı; Pangaltı Süleyman Nazif Sokak No: 14 T.C.

Nazif Uygun — Usta; Beşiktaş Valde Çeşmesi No: 7 T.C.

Mehlika Karacadağ — İşçi; Tepebaşı Piremeci Sokak Gül aprtmanı No: 46/46 T.C.

Mehmet Pakkan — Kantarcı; Arnavutköy Tramvay Caddesi No: 220 T.C.

Ahmet Gül — Çavuş; Kadıköy Hasanpaşa Mahallesi İsmail Hakkı Sokak No: 20 T.C.

Şerife Eşcan — İşçi başı; Kabataş Setüstü No: 22 T. C.

Perihan Gündüz — İstifçi; Beşiktaş Mahkeme Çıkmazı No: 3 T.C.

Fatma Gündüz — Nezaretçi; Beşiktaş Mahkeme Çıkmazı No: 3 T.C.

Macide Kayar — İşçi; Kabataş Ömer Avni Mahallesi Bes̄aret Sokak No: 14 T.C

Mehmet Zaimoğlu — İşçi; Beşiktaş Dikilitaş İlhan Sokak (Cece kondu) T.C.

Selâhattin Özkan — İşçi; Ayazpaşa Hariciye Sokak No: 5 T.C.

Yusuf Yıldırım — Posta başı; Beşiktaş Karakol Sokak Na: 27 T.C.

GİRME ve ÇIKMA

Madde 5 — Sendikaya girme şartları aşağıda gösterilmiştir:

a) 18 yaşını bitirmiş bulunmak,

b) T.C. tâbiiyetinde bulunmak,

c) Medenî haklara sahip bulunmak,

d) Haysiyet ve namusu mühil veya ağır hapsi müstelzim bir suçtan sanık veya hükümlü bulunmamak ve memleketin yüksek menfaatlerini ihlâle matuf fikir ve hareketlerle tanınmış olmamak,

e) Fiilen Çay ve Malzeme işçisi bulunmak,

f) Kuruluş amacını açıklıyan beyannamede ve bu tüzükle ona bağlı dahilî talimatnamede gösterilen hususlara uygun harekette bulunmayı kabul etmek,

Madde 6 — Aşağıda yazılı hallerde üyeler sendikadan çıkarılır:

a) Yabancı bir Devletin siyasetine, propagandasına, fikir veya kanaatının yayımına veya gerçekleştirilmesine âlet olanlar,

b) İş kanunun 1 ci Md. yazılı işçi vasfını devamlı surette kaybedenler,

c) Millî menfaatlere ve milliyetçiliğe aykırı hareket edenler,

d) Bu tüzük ve buna bağlı dahilî talimâtname hükümlerine müstemiren riayet etmiyenler,

e) Sendikaya vermeğe taahhüt ettiği aidatı özürsüz olarak arka arkaya 3 ay vermiyenler,

f) İşçilik şeref ve haysiyetini kırıcı fiillerde bulunanlar,

g) Giriş şartlarını gösteren 5. ci Md. nin (b, c, d, e) fıkralarındaki durumlarını kaybedenler,

h) Sendikadan ayrılmak istediğini yazı ile bildirenler,

18 yaşını bitirmemis mümeyyiz küçük işçiler veli veya vasilerinin rızasiyle sendika yardım derneğine üye olabilirler ve iş bu yardımlaşma derneğinin temin ettiği bil'ûmum menfaatten istifade ederler.

Madde 7 — 6. cı Md. nin (b) ve (h) fıkralarına göre sendikadan ayrılanlar, isterlerse sendikaya ait yardımlaşına sandık ve tesisleriyle ilgilerini devam ettirebilirler. Sandıktan ve sendikadan çekilen veya çıkarılan sabık üye icerde teraküm etmiş olan aidatı hakkında hiç bir mütalebede bulunamaz.

Madde 8 — 6. cı Md. nin (a, c, d, e, f) fıkralarında vazılı fiillerde bulunanlar hakkında 39. cu Md. gereğince muamele yapılır.

Madde 9 — Her üve dilediği zaman sendikadan cıkabilir.

SENDİKANIN YAPACAĞI ve

YAPAMIYACAĞI İŞLER

Madde 10 — İşbu sendika, tüzel kişi olarak genel hükümlere göre haiz oldukları yetkilerden başka aşağıda yazılı teşebbüs ve faaliyetlerde dahi bulunabilir:

a) Üyeleri adına genel sözleşmeler aktetmek,

b) Sendikaya kayıtlı işçilerle iş verenler arasındaki iş ihtilâflarında yetkili hakem kurullarına ve sair mercilere ihtilâfın konusu hakkında mütalâa bildirmek ve hal şekli hakkında istekte bulunmak,

c) İş verenler, sendikaya bağlı işçilerin ücretlerini rayiçten aşağıya düşürmek teşebbüsünde bulundukları takdirde toplulukla iş ihtilâfını tetkike yetkili merci ve hakem kurullarına baş vurmak,

d) Hastalık, işsizlik, sakatlık, ihtiyarlık ve ölüm halleri için üyelere kanunlarla temin edilmekte olan yardımlar dışında yardımlaşma sandıkları kurmak ve üyeleri ve aileleri namına sigorta sözleşmeleri aktetmek,

e) Hizmet akdini ilgilendiren hususlarda sigorta hakları nın aranmasında hakkını isteyen üyelerine ve mirasçılarına hukuki yardımlarda bulunmak ve bunları temsilen dava açmak, husumet kabul etmek,

f) İşçi Sigortaları Kurumu kanunu ile iş ve işçi bulma kurumu kanunu ve çalışma Bakanlığının kuruluşu hakkın daki kanun hükümlerine göre teşkilâtlanan kurullara gönderilecek temsilcilerin seçimine iştirak etmek,

g) İcabında başka sendikalarla kültürel ve meslekiî noktalarda iş birliği yapmak,

h) Üyeleri ve aileleri yararına istihsal ve istihlâk, kredi ve yapı kooperatifleri kurmak.

Madde11 — Tekel - Çay ve Malzeme işçileri Sendikası siyasî propaganda ve yayın faaliyetleriyle iştigal edemez ve hrhangi bir siyasî teşekkülün faaliyetine vasıta olamaz.

Madde 12 — Sendika, gelirlerini bu tüzükte ve buna abğlı talimatnamede yazılı olan yerler dışında başka bir yere sarf edemez.

SENDİKANIN TEŞKİLÂTI

Madde 13 — Sendika teşkilâtı şunlardır:

a) Genel Kurul,

b) Yönetim Kurulu,

c) Denetim Kurulu,

d) Haysiyet Divanı,

e) Temsilciler,

f) Sendika memur ve müstahdemleri,

GENE L KURUL

Madde 14 — Genel Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yönetim Kurulunun çalışma ve hesap raporlariyle Denetçilerin mürakabe raporlarını dinlemek, bunlar üzerinde görüşmek ve karara varmak,

b) Yönetim ve Denetim Kurulunu bir senelik çalışmalarından ibra etmek,

c) Sendika bütçesini müzakere ve kabul etmek.

f) Yönetim Kurulunun 4 üyesini, 2 Denetçiyi, 2 Haysiyet divanı üyelerini ve yedeklerini seçmek,

g) Gelecek yıl çalışma programında gözetilmesi stenilen hususlara dair ana hatlar üzerinde yeni Yönetim Kuruluna telkinde bulunmak,

h) İşbu tüzüğün 23. cü Md. e uyularak yapılan teklifler üzerinde tüzükte değişiklikler yapmak,

i) Başka sendikalar ile Birlik kurmağa veya sendikanın menfaat ve gayesine uygun amaçlar güden diğer dernekler ile iş birliği yapmağa veya bunlar ile federatif teşekküller vücude getirmeğe karar vermek,

k) Lüzumu hakkında Sendikavı semiyetler K. ve Medenî K. hükümleri dairesinde fesh etmek.

GENEL KURULUN İÇTİMAI

Madde 15 — Genel Kurul, Sendikaya kayıtlı üyelerden teşekkül eder. Ve her yıl Eylül ayı içersinde âdi toplantıya çağırılır. Toplantının yeri, günü ve saati gündemle beraber toplantıdan en az 3 gün evvel Valiliğe ve Çalışma Müdürlüğüne bildirilir ve en az 2 Gazete ile bir hafta önceden ilân olunur. Ayrıca işbu toplantı, Sendika divanhanesine asılmak suretiyle üyelere tebli ğolunur.

Madde 16 — Genel Kurul toplantısı, ilân olunan ve Valilik ile Çalışma Müdürlüğüne bildirilen gün ve saatte ve muayyen yerde yapılır. Müzakerelere başlanabilmesi için Sendikaya kayıtlı üye mevcudunun en az onda birinin toplantıda hazır bulunması şarttır. Oturum, evvelâ Yönetim Kurulu Başkanı veya vekili tarafından açılarak içtima nisabı anlaşılmak üzere yoklama yapıldıktan sonra mevcut üyeler arasında bir başkan, bir başkan vekili ve ikiden az olmamak üzere lüzumu kadar kâtip seçilir. Müzakereler, bu suretle seçilmiş olan başkan veya başkan vekili tarafından idare olunur. Zabıt veya yazı işlerini de kâtipler görürler.

Madde 17 — Nisap mevcut olmamasından veya her hangi bir sebepten dolayı toplantı ertelendiği taktirde keyfiyet mucip sebeplerle ve gelecek içtimaın günü, saatı, ve yeri zikredilmek şartiyle gündemle beraber en az iki gazete ile bir hafta önceden ilân olunur; ve 3 gün önceden o yerin Valiliği ile Çalışma Müdürlüğüne ve aynı şekilde toplantının günü, saati, yeri ve gündemi, kongrenin geri bırakılma sebepleriyle bildirilir. Ancak bu erteleme 20 günden fazla olamaz; ve ikinci toplantıda nisap mevcut olmasın oturum 16. cı Md. gereğince açılarak görüşmelere başlanır.

Madde 18 — Genel Kurul toplantısında okunacak olan çalışma ve hesap raporlariyle beraber Denetim Kurulu raporu ve teklif olunacak bütçe, toplantısından en az bir hafta önceden sendika merkezinde üyelerin mütalâa ve tetkiklerine hazır bulundurulur.

Madde 19 — Genel Kurulun müzakere gündemi 14. cü Md. nin fıkraları sırasına göre tertib olunur. Gündemde yazılı konular müzakere edilemez. Ve gündemin sıra tertibinde değişiklik yapılamaz. Mevcut üyelerin en az 20 de birinin talebi ile gündeme, istenilen konular ilâve edilir.

kanunu ile iş ve işçi bulmak

Madde 20 — Kararlar, Genel Kurul toplantısında hazır bulunan üyelerin mutlak ekseriyeti ile verilir. Her üye bir oy sahibidir. Oy verecek üyenin oturumda şahsan hazır bulunması lâzımdır. Vekâlet caiz değildir.

OLAĞANÜSTÜ TOPLANTI

Madde 21 — Aşağıda yazılı hallerde Genel Kurul olağanüstü kongreve çağırılabilir:

a) Sendika üyelerinin en az 5 te birinin Yönetim Kuruluna sunulacak yazılı teklifiyle,

b) Denetçiler, muamelâtta gördükleri yolsuzlukları Genel Kurula acele bildirmek mecburiyetini hissettikleri taktirde bunların talebi ile,

c) İdare cihazının toptan istifası halinde; 26. cı Md. gereğince Genel Kurul 15. ci Md. de yazılı şartlara riayet olunarak ve mucip sebepler zikredilerek olaganüstü toplantıya çağırılır.

(Devamı var)

AHMET TOPCU'nun CEVABI

(Baş tarafı Sa: 3 de)

mızda çıkan ve bu konulara temas eden yazılarla çürütmek ve görüşünüzün sakatlığını belirtmek mümkündür. Hakikatları geç de olsa anlayıp kabul etmek iyi bir şeydir, arkadaşım.

Yazınızda Ankarada bir yapı kooperatifi kurduğunuzdan işçi arkadaşların işi anlamadıkları için Kooperatif dağılarak son dakikada seni yalnız bıraktıklarından acı acı bahis ediyorsunuz. Yazınızı okuyup İşçi sınıfının menfaatlerine aykırı fikirlerinizi gördükten sonra bunda hayret edilecek bir taraf görmedim: Ya.. Mehmet ağabi. İşçi arkadaşlar bu vaziyette senin arkandan nasıl gelsinler sen söyle gelirler mi? Şair Tevfik Fikret'in dediği gibi: «Bunlar sizin için acı şeyler; bizim için gerçek» ve işte böyle ihtiyar kardeşine Daki selâm.........

Ahmet Topçu